

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobce **E. S.**, zastupeného advokátem JUDr. Milanem Ostřížkem, AK se sídlem Sadová 553/8, Ostrava-Moravská Ostrava, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem Praha 5, Křížová 25, k žalobě na přezkoumání rozhodnutí žalované **o nároku na starobní důchod** ze dne 8.12.2010

t a k t o :

- I. Žaloba **se z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.
- III. Žalobce **je povinen** zaplatit České republice na účet Krajského soudu v Ostravě na svědečném částku **138,- Kč** do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Vymezení předmětu řízení

[1] Žalobci byla zamítnuta žádost o přiznání starobního důchodu od 1.7.2006 podle ust. § 58 zákona o důchodovém pojištění z důvodu, že výše plného invalidního důchodu

pobíraného k 1.7.2006 je vyšší než výše starobního důchodu stanovená k tomuto datu.

[2] Žalovaná v prvostupňovém řízení svým rozhodnutím ze dne 4.10.2010 zamítla žádost o přiznání starobního důchodu od 1.7.2006 podle ust. § 58 zákona o důchodovém pojištění. V odůvodnění uvedla, že o přiznání starobního důchodu požádal od 1.7.2006 a k tomuto datu náleží invalidní důchod ve výši 10.916,- Kč. Ustanovení § 58 zákona č. 155/1995 Sb. stanoví, že pokud jsou splněny současně podmínky nároku na výplatu starobního důchodu a plného invalidního důchodu, vyplácí se jen jeden důchod, a to vyšší. Dnem úpravy výplat důchodů pro souběh zaniká nárok na důchod, který se nevyplácí. Starobní důchod by ke dni vzniku nároku, tj. k 22.7.1992 činil 84,00 % průměrného měsíčního výdělku stanoveného částkou 2834,- Kč, takže včt. příslušného zvýšení o 38,6 % by ke dni 1.7.2006 náležel ve výši 3301,- Kč měsíčně. Vzhledem k tomu, že plný invalidní důchod je vyšší, výplata starobního důchodu mu nenáleží a nárok na starobní důchod mu z tohoto důvodu zanikl. Současně byl poučen o možnosti prokázání další doby v IAA prac. kategorií.

[3] Žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 8.12.2010 zamítla námitky a své rozhodnutí ze dne 4.10.2010 potvrdila. V odůvodnění uvedla, že v námitkách se účastník řízení dožadoval započtení doby v IAA pracovní kategorii, když tvrdil, že odpracoval více jak 15 let, přestože podle evidence ČSSZ má v uvedené pracovní kategorii odpracovány pouze 3 roky. Tvrdil, že v letech 1957-1968 pracoval u organizace VOKD, a. s. Ostrava, doklady se však o výkonu této činnosti v archívu nenacházejí. Jako důkaz předložil fotokopii 9. strany občanského průkazu, ověřené Čestné prohlášení dvou svědků – J. N. a V. B. a Čestné prohlášení J. K. Na základě dodatečně předložených dokladů účastník řízení trvá na přiznání starobního důchodu od 1.7.2010 a na provedení jeho úpravy podle zákona č. 264/2006 Sb. Žalovaný nepřipustil možnost rozhodnutí na základě čestných prohlášení svědků s tím, že takto lze prokázat pouze dobu pojištění, nikoliv zařazení do preferovaných pracovních kategorií. Setrval na závěru, že žalobce má prokázáno v IAA pracovní kategorii pouze 1331 dní.

Obsah žaloby

[4] Žalobce žalobou ze dne 15.2.2011 se domáhal zrušení rozhodnutí žalované. V žalobě uvedl, že z osobního listu důchodového zabezpečení je zřejmé, že žalobce odpracoval ve vybraných kategoriích IAA a IA dobu delší 20 let a tedy splnil podmínku pro přepočtení důchodu a

má za to, že jeho starobní důchod při důsledném započítání všech odpracovaných dob v kategorii IAA a IA, tak jak ji prokázal v řízení o námitkách, mu zabezpečí důchod, který je ve své konečné fázi vyšší než jeho stávající pobíraná dávka plného invalidního důchodu. Navrhl zrušit napadené rozhodnutí.

Vyjádření žalované

[5] Žalovaná k žalobě uvedla, že v námitkách ze dne 11.10.2010 žalobce uvádí, že odpracoval více než 15 let v IAA pracovní kategorii, přičemž dle záznamů žalované má odpracovány pouze 3 roky. K námitkám doložil potvrzení z 1.11.2010 o tom, že absolvoval kurz báňského záchranáře, potvrzení z 1.11.2010 dvou svědků o tom, že pracoval jako záchranář a potvrzení z 18.10.2010 svědka o tom, že pracoval ve funkci důlního záchranáře. Podle ust. § 85 odst. 5 zák.č. 582/91 Sb. o prokazování některých dob lze použít k prokázání doby pojištění čestného prohlášení nejméně 2 svědků a žadatele o důchod nebo o úpravu důchodu, nelze-li tuto dobu prokázat jinak. Z uvedeného vyplývá, že svědecky lze prokazovat pouze dobu pojištění, nikoliv zařazení do preferované pracovní kategorie. Vydání potvrzení o zařazení do pracovní kategorie je pouze v kompetenci zaměstnavatele, a to na tiskopise Příloha č. 126 nebo v evidenčních listech důchodového pojištění. Žalovaná by byla povinna zhodnotit důkaz, prokazující práci v preferované kategorii i v jiné formě než uvedené, ovšem za předpokladu, že zaměstnavatel potvrdí přesný název profese, číslo jejího zařazení v příslušném rezortním seznamu, dobu výkonu této profese a přesný počet dní v preferované pracovní kategorii. Jelikož se tak nestalo, nepovažuje žalovaná výkon zaměstnání v preferované pracovní kategorii předloženými doklady za prokázány. Žalobce ani k žalobě nepředložil žádné další doklady, které by potvrdily výkon práce v IAA pracovní kategorii v době delší 3 let, které jsou již v OLDP započteny. Navrhla žalobu zamítnout.

Skutečnosti zjištěné ze správního spisu pro posouzení věci

[6] Žalobce dne 7.1.2010 podal žádost o přiznání starobního důchodu od 1.7.2006 z důvodu, že starobní důchod při dosažení 65 let věku vznikl z invalidního důchodu a jemu vznikl nárok v 55 letech věku při odpracování více než 15 let v IAA pracovní kategorii plus úprava dle 264/2006 Sb.

[7] Žalobce, jak vyplynulo z dokladů založených v dávkovém spise, pracoval u organizace VOKD v období od 5.11.1957 do 7.2.1976. Z dolu na povrch byl vyřazen dnem 3.9.1975. Z osobního listu důchodového zabezpečení ze dne 14.12.1977 je zjištělné, že žalobce má následujícím způsobem vykázanou činnost dle jednotlivých pracovních kategorií:

rok	III. prac.ktg	II. prac.ktg	I. prac.ktg
1946	88		
1947	365		
1948	260	103	
1949		365	
1950		163	
1951- 1956		2.192	
1957		288	
1957(od 5.11.)	57		
1958		365	
1959		31	
1960			365
1961			365
1962			365
1963		71	294
1964		129	237
1965			365
1966			365
1967			365
1968			365
1969	44		321
1970	118		247
1971	1		364
1972	20		302
1973	121		238

1974	5		299
1975	31	61	212

[8] Dle osobního listu důchodového pojištění ze dne 22.9.2010 vyplynulo, že žalovaná žalobci zhodnotila odlišně dobu výkonu v preferovaných kategoriích vykonávanou žalobcem v organizaci Třinecké železářny, před nástupem k VOKD v roce 1957, tak, že v I. pracovní kategorii hodnotí dobu v rozsahu 1523 dní v letech 1951 až 1957.

[9] Dále z obsahu dávkového spisu zjištěno např. z protokolu o jednání PKSZ JM KNV v Brně ze dne 25.6.1979, že žalobce 10 let pracoval jako zámečnický, v letech 1957 – 1971 u VOKD Ostrava, DZ 24 jako důlní zámečnický, od 1971 důlní závod 21 jako zámečnický v podzemí v I. pracovní kategorii. Dále z protokolu o jednání Krajského soudu v Ostravě ze dne 22.3.1977 č.j. 15C 275/76, že žalobce u jednání soudu vypověděl, že v letech 1957 – 1971 pracoval u VOKD při hloubení jam jako hlubič i zámečnický, nikdy nepracoval jako razič. Jako hlubič pracoval do 4.1.1971 a protože v té době uvedené práce skončily, přešel na závod 21, kde dělal výlučně důlního zámečnický do 11.5.1972, kdy utrpěl pracovní úraz. Pak byl převeden na méně kvalifikovanou práci až do 3.9.1975, kdy byl převeden na povrch. Z osobního listu důchodového zabezpečení z 22.9.2010, že tyto stvrzují údaje vyjádřené v osobním listu důchodového zabezpečení v r. 1977. Dále z evidenčního listu důchodového zabezpečení, vystaveného 7.6.2010, že žalobce v letech 1971 - 1973 odpracoval v IAA pracovní kategorie jako horník dělník 1331 směn.

Důkazy provedené u jednání soudu

[10] Ze zprávy Vězeňské služby ze dne 2.8.2013, že žalobce byl ve vazbě v období od 16.7.1969 do 10.9.1969, ve výkonu trestu od 17.2.1970 (vazba trvala do 7.5.1970) do 12.6.1970 a ve výkonu trestu od 1.11.1972 do 2.5.1973.

[11] Ze zprávy VOKD ze dne 2.10.2013, že jmenovaný u VOKD, a. s. pracoval od 5.11.1957 do 7.2.1976, avšak bez nálezů archívu evidenčních listů důchodového pojištění. Z osobního listu z r. 1976 závod 21, který byl v archívu nalezen, založen zápočtový list potvrzující celkovou dobu zaměstnání u VOKD, dále doklad, že jmenovaný pracoval u důlního závodu 31 – hloubení jam. Nalezený osobní spis pokrývá však pouze dobu od 6.1.1971, tj. datum převodu z důlních závodů 31, 27, 24 na závod 21. Dále se nachází osobní list, ze kterého lze doložit, že v době od 5.11.1957 do 31.10.1972 pracoval jako údržbář, avšak zároveň v dopise ze dne 7.6.1977 adresovaného Krajskému soudu Ostrava je uvedeno, že od 6.1.1971 do 25.11.1973 pracoval jako údržbář – zámečnický v podzemí. Z nalezených dokladů se dá usoudit, že žalobce mohl od r. 1957 do r. 1971 pracovat ve zvýhodněné kategorii IAA. Mzdové listy, které by tuto skutečnost mohly potvrdit, však z důvodu skartačních lhůt již nejsou zachovány a následující nejsou zachovány z důvodu zatopení archívu v r. 1977. Na mzdovém listě roku 1976 je záznam, že se jedná o povrchového dělníka, ale zároveň je

tam vyznačeno a I a/27, což bylo číslo dle dřívějšího resortního seznamu pro označení údržbář – zámečnick, nyní 01 02 01/1AA – důlní zámečnick. Na mzdových listech z let 1967, 1968, 1969, 1970, 1971 je uveden údržbář v dole + a I a/27. Ve zprávě je dále uvedeno, že z dokladů prokazující roky 1966 – 1971 lze usoudit, že se opravdu jednalo o důlního pracovníka zařazeného do zvýhodněné kategorie IAA, avšak z takto starých mzdových listů již nelze zjistit přesný počet směn v IAA pracovní kategorii. Dále ve zprávě uvedeno, že VOKD nikdy nemělo báňské záchranáře, ale obecně vzato absolvováním kursu automaticky nedocházelo k přeřazení z IA do IAA.

[12] Ze záznamu o úrazu zjištěno, že k úrazu žalobce došlo 11.5.1973 v 11.30 hodin v místě V – 31 – 10. patro, dále v tomto záznamu uvedeno, že vykonává práce zámečnicka od 5.11.1957, tj. 15 roků a 6 měsíců.

[13] Z potvrzení ze dne 25.6.1960, že žalobce absolvoval v době od 20.6. - 25.6.1960 praktické a teoretické záchranářské školení v Ústřední báňské záchranné stanici v Orlové II a může být zařazen do záchranného sboru.

[14] Z výpovědi svědka V. B., že žalobce zná asi od r. 1958, oba pracovali jako zámečnicki u VOKD, avšak každý na jiném úseku. Postupně pracovali nejprve na Dole 9. květen, pak ČSM. Vzpomíná si, že žalobce pracoval jako důlní zámečnick, ale určitě nepracovali na stejném pracovišti, potkávali se občas na schůzích a pracovních poradách. Pokud se jedná o absolvování kursu báňského záchranáře HBCZ, jednalo se o pobyt na celý týden. Pokud byla nějaká mimořádná akce, nastupovali spolu s profesními záchranáři jako hotovost. S žalobcem se občas potkávali na Dole ČSM, potkával se s ním i při pohotovosti. S ohledem na to, že se s žalobcem do r. 1983 občas potkávali na schůzích, spolu hovořili, dovodil z toho, že stále pracuje jako důlní zámečnick. On osobně nemá vlastní poznatky o tom, že žalobce až do odchodu do důchodu pracoval jako záchranář.

[15] Žalobce u jednání uvedl, že se vyučil zámečnickem v Třineckých železárnách, pracoval tam jako zámečnick od r. 1954 do r. 1957, od roku 1957 pracoval u VOKD. Fáral do dolu denně, vykonával jiné práce než práce zámečnicka, pracoval v přípravách, nikoliv v rubání. Je přesvědčen, že podepisoval evidenční listy důchodového zabezpečení se zařazením v I. pracovní kategorii.

Právní úprava

[16] Podle ust. § 76 a) zákona č. 155/1995 Sb. (ve znění zákona č. 264/2006 Sb.) procentní výměra starobního důchodu, který je přiznáván po 30. červnu 2006 pojištěncům, jejichž důchodový věk byl stanoven podle [§ 74a odst. 1](#) nebo [§ 76 odst. 1](#), a pojištěncům, kteří vykonávali před 1. lednem 1993 aspoň po dobu 15 let zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech (popřípadě 10 let, jde-li o takové zaměstnání v uranových dolech), které bylo podle předpisů účinných před tímto dnem zařazeno mezi zaměstnání I. pracovní kategorie zakládající nárok na starobní důchod při dosažení věku aspoň 55 let, se zvyšuje ode dne přiznání tohoto důchodu podle předpisů o zvýšení důchodů, které

nabyly účinnosti v období od 1. ledna 1996 do dne, který předchází dni, od něhož se přiznává tento důchod. Zvýšení podle věty první však spolu s procentní výměrou důchodu nesmí přesáhnout nejvyšší výměru, která se stanoví tak, že nejvyšší částka výše důchodu podle [§ 4 odst. 1](#) věty druhé zákona č. [76/1995 Sb.](#), o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1995, se zvýší podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinnosti v období od 1. ledna 1996 do dne, který předchází dni, od něhož se přiznává starobní důchod. Zvýšení podle věty první a druhé se stanoví tak, jako kdyby starobní důchod byl přiznán ke dni 31. prosince 1995.

Právní posouzení věci samé dle žalobních bodů

[17] Žalobce ve své žalobě tvrdil, že jsou u něj dány podmínky pro vznik nároku na starobní důchod jako horníka s odpracováním více jak 15 let v IAA či 20 let v I. pracovní kategorii.

[18] Žalobci byl přiznán od 3.9.1975 částečný invalidní důchod, který následně byl několikrát upravován a rozhodnutím ze dne 27.7.1982 byl přiznán od 17.8.1980 plný invalidní důchod při započtení 41 roků zaměstnání, z toho 16 roků v I. pracovní kategorii.

[19] Soud nejdříve konstatuje právní úpravu týkající se pracovních kategorií. Tyto se před účinností zákona č. 73/1982 Sb. (účinnost od 1.7.1982) členily toliko na I., II. a III. pracovní kategorii. Citovaným zákonem došlo k vnitřnímu členění I. pracovní kategorie na ktg. IAA, IA, IB. Z pohledu předmětné věci je rozhodující pracovní zařazení žalobce do prac. ktg. IAA. Vzhledem k tomu, že žalobci byl přiznán částečný i plný invalidní důchod v době před účinností zákona č. 73/1982 Sb., nastala u žalobce situace, že doba výkonu práce u VOKD byla pouze vykazována v základních pracovních kategoriích, tj. I., II. a III. pracovní kategorii, viz. rozhodnutí právního předchůdce žalované ze dne 27.7.1982, kdy je žalobci pro účely invalidního důchodu započítáno 16 roků v I. pracovní kategorii. Žalobce po přiznání plného invalidního důchodu v r. 1982 neměl důvod se domáhat u svého bývalého zaměstnavatele VOKD, a.s. vykázání doby zaměstnání v IAA pracovní kategorii, tento důvod nastal až s ohledem na přijetí nové právní úpravy zákonem 264/2006 Sb. a zákonem č. 306/2008 Sb.

[20] Ze všech provedených důkazů soud v základu odkazuje na osobní list důchodového zabezpečení ze dne 14.12.1977, neboť tento osobní list byl vypracován v době, kdy žalobce skončil zaměstnání v podzemí, a tudíž údaje tam uvedené dle názoru soudu odpovídají realitě. V tomto osobním listě, pokud se týká období, kdy žalobce pracoval u důlní organizace, tj. od 5.11.1957, je žalovanou vykazována doba tak, jak je uvedeno v odstavci [7] tohoto rozsudku. Žalovaná žalobci, a tady soud poukazuje i na evidenční list důchodového pojištění z 22.9.2010, započtl zaměstnání v IAA jen v období let 1971 – 1975 v počtu 1331 dnů. Ostatní dobu

vykazovanou v I. pracovní kategorii vykazuje jako „prostou“ I. pracovní kategorii. Soud však tento názor žalované nesdílí.

[21] Obecně nutno konstatovat, že nelze zjednodušeně dojít k závěru, že byl-li žalobce zařazen k výkonu činnosti v podzemí, automaticky je nutno celou dobu od 5.11.1957 do 7.2.1976 považovat za výkon činnosti v IAA pracovní kategorii. Žalobce mohl být po nějakou dobu zařazen k výkonu jiné činnosti, kdy se nejednalo o činnost v podzemí a soudu z obecné rozhodovací činnosti je známo, že je zcela běžné, že pracovníci důlních organizací nemají vždy celou dobu vykazovanou jen v IAA pracovní kategorii, ale některé směny jsou zařazeny do jiných pracovních kategorií. Z tohoto důvodu soud nemá důvod zpochybňovat vykazovanou dobu na ELDZ z roku 1977, neboť se jedná o doklad, který byl vystaven v době existence reálných podkladů a je i logické, že např. nastoupil-li žalobce k důlní organizaci dne 5.11.1957 bez hornického vzdělání, nebyl ihned zařazen do podzemí, a proto zařazení ve III. a II. pracovní kategorii v počátečním období zaměstnání u VOKD, jak z ELDZ vyplývá, se jeví zcela logické. Na druhé straně, s ohledem na všechny získané důkazy, je nutno některé vykazované údaje v I. pracovní kategorii zpochybnit. Teprve ze zprávy Vězeňské služby ČR ze dne 2.8.2013 bylo prokázáno, že žalobci je nutno snížit dobu vykazovanou v I. pracovní kategorii v r. 1969 na 308 dní (namísto 321 dní).

[22] Provedenými důkazy vzal soud za prokázané, že žalobce, pokud je mu vykazována doba I. pracovní kategorie, vykonával činnost dělníka v dole a jedná se o prac. ktg. IAA. Vzhledem již k neexistenci všech potřebných dokladů z období let 1957 až 1975 z důvodu časového odstupu či zatopení archívu při povodních v roce 1997, soud vycházel ze zachovaných dokladů ve správním spise žalované, dále zejména ze zprávy VOKD ze dne 2.10.2013 a dalších dokladů založených v dávkovém spise a s přihlédnutím i ke svědecké výpovědi.

[23] Soud vyhodnotil důkazy provedené při ústních jednáních jednotlivě i v jejich vzájemné souvislosti, v kontextu s obsahem správního spisu a žalobci nepřisvědčil v tom, že v IAA pracovní kategorii získal více jak 15 let, či že získal více jak 20 let v I. pracovní kategorii, byť oproti názoru žalované soud dospěl k závěru, že žalobce získal více jak žalovanou tvrzené pouhé tři roky v IAA pracovní kategorii. Žalobci je nutno v IAA pracovní kategorii hodnotit celkem 5056 dnů, tj. 13 let a 311 dní a v I. pracovní kategorii, včetně činnosti v Tříneckých železárnách, celkem 6579 dní, tj. 18 let plus 9 dní.

[24] Po provedeném řízení a dokazování krajský soud podanou žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl, neboť žalobce neprokázal činnost v pracovní kategorii IAA alespoň v rozsahu 15 let s odkazem na odstavec [16] tohoto rozsudku.

[25] O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s. s přihlédnutím k tomu, že ve věci plně procesně úspěšná žalovaná nemá ze zákona nárok na náhradu nákladů řízení.

[26] Žalobce nebyl v řízení úspěšný, nebyly mu proto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. přiznány náklady řízení a žalovaná v tomto řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení. Podle

§ 60 odst. 4 s.ř.s. je žalobce povinen zaplatit státu částku 76,- Kč, která byla ze státních prostředků vyplacena na svědečném.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 24. září 2014

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně